

Έκδοτης — Διευθυντής
Γ. Δ. ΧΡΗΣΤΑΚΗΣ
Έτος 1ο — Άριθ. φύλλου 7
Τιμή φύλλου δρχ. 5
15 ΜΑΡΤΙΟΥ 1977
Ήράκλειο 1866, άριθ. 110

ΒΙΑΝΝΙΤΙΚΑ ΝΕΑ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΣΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΒΙΑΝΝΙΤΩΝ

Για τὸ Ὑπουργεῖο Γεωργίας

ΕΠΑΡΧΙΑΚΟΣ ΓΕΩΠΟΝΟΣ

Ἄναφερθήκαμε σὲ προηγούμενα φύλλα τῶν «ΒΙΑΝΝΙΤΙΚΩΝ ΝΕΩΝ» στὰ τρία βασικά προϊόντα, στὰ ὁποῖα στηρίζεται σήμερα ἡ οἰκονομία τῆς Ἐπαρχίας μας: Τὸ λάδι, τὰ πρώιμα κηπευτικά καὶ τὴ μανάνα. Προάψαιμε ἄλλοι γιὰ τὰ λιπάσματα καὶ τὴ χρησιμοποίηση σ' ἄλλα τῆς καλλιέργειας σὰ μεγάλες ποσότητες καὶ πού χρόνο μὲ τὸ χρόνο αὐξάνει ἡ κατανάλωσή τους.

Τονίσαμε καὶ στὰ τέσσερα ἄρθρα πού ἀναφέρονται στὰ παραπάνω θέματα πῶς τόσο ἡ καλλιέργεια ὅσο καὶ ἡ χρήση τῶν λιπασμάτων γίνεται χωρὶς κανένα προγραμματισμό, χωρὶς συστηματικὴ μελέτη καὶ ἐπιδίωξη τῶν καλύτερων δυνατῶ ἀποτελέσματος. Καλλιεργούμε τῆς ἐλιῆς ὅπως μάθασα ἀπὸ τὰ πατρὸς μας, τὰ πρώιμα κηπευτικά καὶ τὴ μανάνα στὴν τύχη.

Ὁ Ἐπαρχιακὸς γεωπόνος, ὁ σύμβουλος δὲ ἀπαρτίζεται γιὰ κάθε καλλιέργεια, λείπει ἀπὸ τὴν Ἐπαρχία.

Ὁ Ἐπαρχιακὸς γεωπόνος, πού θὰ προγραμματίζει, θὰ παρακολουθεῖ καὶ θὰ δίνει ὁδηγίες στὸν κάθε ἀγρότη, δὲν ὑπάρχει στὴν Ἐπαρχία.

Ὁ Ἐπαρχιακὸς γεωπόνος, πού θὰ παρακολουθεῖ καὶ θὰ γίνεται σύμβουλος καὶ ὁδηγός, γιὰ τὸν κάθε εἶδους καλλιέργεια, δὲ βρισκεται στὴν Ἐπαρχία.

Ὁ Ἐπαρχιακὸς γεωπόνος, πού θὰ ὑποδεικνύει στοὺς ἀγρότες τὴν ἐπιλογή τῶν καλύτερων γιὰ καλλιέργεια σπόρων καὶ φυτῶν, τὸν τόπο πού θὰ τὰ καλλιεργήσουν, τὸ εἶδος καὶ τὴν ποσότητα τῶν λιπασμάτων πού θὰ χρησιμοποιήσουν, ἀπουσιάζει τώρα καὶ χρόνια ἀπὸ τὴν Ἐπαρχία.

Καὶ ἐδῶ παρατηροῦμε αὐτὰ τὰ ἀπαράδεκτα καὶ ἐξοργιστικά:

Ὅταν παλαιότερα στὴν Ἐπαρχία μας καλλιεργούσαμε μόνο τὴν ἐλιά, εἶχαμε ἐπαρχιακὸ γεωπόνον. Καὶ σήμερα, πού ὄχι ἀλλοίωθηκε ἡ ἐλαιοκαλλιέργεια καὶ μὲ τῆς χιλιάδες μόνο αὐξήθηκε καὶ πού φυτεύτηκαν τὰ τελευταῖα χρόνια, ἀλλὰ καὶ οἱ καλλιέργειες ἔχουν πολλαπλασιασθεῖ μὲ τὰ πρώιμα κηπευτικά, τὴ μανάνα κ. ἄ., ἡ ἔδρα τοῦ Ἐπαρχιακοῦ γεωπόνου Βιάννου μεταφέρθηκε στὸ Ἄρκαλοχώρι.

Ὅταν στὸ Νομὸ Ἁρακλείου, πρὶν ἀπὸ 30 - 40 χρόνια ὑπηρετοῦσαν 4-5 γεωπόνους, στὴ Βιάννο, ὅπου ἔρχε ἔδρα ἐπαρχιακὸ γεωπόνου. Καὶ σήμερα, πού στὸν ἴδιο νομὸ ὑπηρετοῦν, μόνο γιὰ τὸ Πρόγραμμα γεωργικῆς ἀναπτύξεως, περισσότεροι ἀπὸ 15 γεωπόνους, καταρρήγηκε ἡ ἔδρα τοῦ Ἐπαρχιακοῦ γεωπόνου Βιάννου.

Σήμερα, πού στὴν Ἐπαρχία ἀντὶ γιὰ ἓνα γεωπόνον ἔπρεπε νὰ ὑπάρχουν τρεῖς κατὰ κλάδους εἰδικευμένοι, δὲν ὑπάρχει οὔτε ὁ ἓνας.

Γιὰ τί;

Ἡ Βιάννος ὑψώνει φωνὴν διαμαρτυρίας καὶ καλεῖ τοὺς ἀρμόδιους κρατικὸς παράγοντες νὰ ἀντιληφθοῦν τὴ σοβαρότητα τοῦ θέματος καὶ νὰ προχωρήσουν στὴν ἀμεσὴ τοποθέτηση εἰδικευμένου γεωπόνου γιὰ τῆς καλλιέργειες τῆς Βιάννου.

Σήμερα, πού τὸ κόστος παραγωγῆς τῶν ἀγροτικῶν προϊόντων ἀνεβαίνει χρονο μὲ τὸ χρόνο, ἐπιβάλλεται νὰ βρῶνται μέσοι γιὰ νὰ τὸ μειώσουν. Ἡ ἀτομικὴ πρωτοβουλία μόνη τῆς δὲν μπορεῖ νὰ ἔχει μεγάλα ἀποτελέσματα. Χρειαζέται ὁργανωμένη

καὶ σὲ εὐρεία κλίμακα προσπάθεια. Αὐτὸ ὅμως μονάχα ὁ εἰδικευμένος γεωπόνος μπορεῖ νὰ τὸ πραγματοποιήσει. Κι αὐτὸς μονάχα μὲ τὴ στενὴ καθημερινὴ ἐπαρῆ του μὲ τὸν ἀγρότη, πού θὰ ζεῖ μαζί του μέσα στὸ χωράφι καὶ, μὲ τῆς συνεχεῖς παρατηρήσεις του, θὰ βγάλει τὰ ἀπαιτήματα συμπεράσματα τῆς βελτίωσης, ποιοτικῆ καὶ ποσοτικῆ, τῆς παραγωγῆς.

Ὅπως φαίνεται σὲ ἄλλη στήλη, ὅπου ἀναφέρονται ἐπιγραφικὰ στοιχεῖα τῶν χωριῶν, τῆς μετριοπερικῆς περιόδου στὰ χωριά τῆς Ἐπαρχίας, ἀρχισαν νὰ ἐρημώνονται. Μόνο στὰ τελευταῖα χρόνια, μὲ τὴν ἐπέκταση τῶν καλλιέργειῶν στὴ μανάνα καὶ τὰ πρώιμα κηπευτικά, τὸ κύμα τῆς μετανάστευσης σταμάτησε.

Ἄν ὅμως δὲν ἀξιοποιηθεῖ σωστὰ ἡ ὑπεράνθρωπη προσπάθεια πού καταβάλλεται ἀπὸ τοὺς καλλιεργητές, οἱ ὁποῖοι ἐμειναν στὴν ἐπαρχία τὰ τελευταῖα χρόνια καὶ ἐγκαταλείφθηκαν οἱ ἑσῆς καλλιέργειες, θὰ σημειωθεῖ νέο κύμα μετανάστευσης, πού θὰ συμπαράσῃ καὶ τῆς γῆρας καὶ τῆς γριῆς.

Ἡ Κυβέρνηση, βιάζεται νὰ μεταπομὲ στὴν Κοινὴ Ἀγορά. Μὰ τότε τὰ ἀγροτικά μας προϊόντα θὰ ἔχουν νὰ συναγωνιστοῦν, πολὺ περισσότερο ἀπ' ὅτι γίνεται σήμερα, τὰ ἀγροτικά προϊόντα τῶν ἄλλων χωριῶν μὲ τὴν ἐπίσημη ὁργάνωση τῶν καλλιεργειῶν τους. Πῶς ὅμως θὰ ἀνταποκριθοῦν στὸ συναγωνισμό τὰ δικά μας προϊόντα μὲ τῆς πρωτόγονες καλλιέργειες τους;

Πολύπλευρη λοιπὸν καὶ ἐπιτακτικὴ παρουσιάζεται ἡ ἀνάγκη γιὰ τὴν τοποθέτηση Ἐπαρχιακοῦ γεωπόνου στὴν Ἐπαρχία μας. Περιμένουμε.

Ἡ ΕΠΑΡΧΙΑ ΒΙΑΝΝΟΥ

Ἀπὸ τὴν Ἱστορία τῆς Βιάννου

— 60 —

Οἱ τοιχογραφίες τοῦ Ἁγίου Γεωργίου ἔχουν τὸ 1401 καὶ εἶναι ἔργο τοῦ ζωγράφου Ι. Μουσοῦρου, ὅπως ἀναφέρει ἡ ἐπιγραφή: «Ἀνεκάνισθη καὶ ἱστορίθη ὁ θεὸς καὶ πάνσεπτος ναὸς τοῦ πανδόξου μάρτυρος Γεωργίου διὰ συνδρομῆς καὶ ἐξόδων κυροῦ Γεωργίου τοῦ Νταμαρῶ καὶ διὰ χειρὸς καμοῦ Ἰωάννου Ἰερέως Μουσοῦρου καὶ ἱστοριογράφου ἔτος 1401». Στὴ Βιάννο, ὅπως εἶναι γνωστὸ, ὑπάρχει περιοχή μὲ τὸ ὄνομα Νταμαρῶ, πού θὰ ἦταν ἴσως ἰδιοκτησία τοῦ ἀνακατιστῆ τοῦ Ναοῦ.

Καὶ στὴν Ἁγία Μονὴ ὑπάρχουν δύο παλαιῆς φορητῆς θυζαντινῆς εἰκόνες τῶν ἀρχῶν τοῦ 1600 τοῦ ὀνομαστοῦ ζωγράφου Ἀγγέλου τοῦ Κρητός. Ὁ Ἀγγέλος ἦταν σύγχρονος τοῦ ἐπιφανοῦς Κρητικοῦ ζωγράφου Μιχαῆλ Δαμασκηνοῦ καὶ ἀκολουθοῦσε τὴν αὐστηρὴ ἀρχαῖκὴ τεχνολογία. Ἄλλες εἰκόνες του σώζονται στὴ Μονὴ τοῦ Ὁρους Σινᾶ καὶ στὶς Μονῆς Βροντισίου καὶ Ὁδηγητρίας.

Ἡ Ἀπάνω Σύμη ἔχει τὴ Βυζαντινὴ ἐκκλησία τοῦ Ἁγίου Γεωργίου, μὲ τῆς θαυμάσιες τοιχογραφίες κατὰ ζωρὸ τοῦ 1450. Ὁ Φωκάς ἦταν ἀπὸ τοὺς προδρόμους τῆς ἀκμῆς τῆς βυζαντινῆς ζωγραφικῆς στὴν Κρήτη, πού τὸν ἐπέμνε σιῶνα μᾶς ἔδωσε τὸν Γκρέκο καὶ τὸν Δαμασκηνό, καὶ γι' αὐτὸ τὸ ἔργο του θεωρεῖται πρωτοποριακὸ καὶ πολὺ ἀξιόλογο. Στὴν τοιχογραφία «ἡ Προσοδία» χαρακτηριστικὴ εἶναι ἡ ἐγγύεια τῆς

μορφῆς τοῦ Χριστοῦ καὶ ἡ θαθία μελαγχολία, πού φανερώνουν ὑψηλὴ τέχνη. Ἄλλη τοιχογραφία, «ὁ Ἀγγελὸς», ἔχει τὸ κλασσικὸ κάλλος στὴ μορφή, ἐνῶ στὴ σύνθεση ἐπικρατεῖ λιτότητα καὶ στὸ πρόσωπο ἡρεμία, τὰ δύο αὐτὰ χαρακτηριστικά τῆς βυζαντινῆς ἀγιολογίας.

Ἄς μιλήσουμε τώρα ἀναλυτικότερα γιὰ τὰ χωριὰ τῆς Ἐπαρχίας μας:

Ἡ ΑΝΩ ΒΙΑΝΝΟΣ ἀπέχεται ἀπὸ τὸ Ἁράκλειο 65,7 χλμ. Τὸ 1583, στὴ θενετικὴ ἀπογραφή τοῦ Καστροφύλακα, εἶχε 1006 κατοίκους. Τὸ 1834 εἶχε 103 Χριστιανικοὺς οἰκογένειες καὶ 90 Τουρκικῆς. Τὸ 1881 εἶχε 981 Χριστιανικοὺς καὶ 335 Τούρκους. Στὴν ἀπογραφή τοῦ 1961 εἶχε 2.100 κατοίκους (δηλαδὴ Ἄνω Βιάννος 1820, Λουτράκι 211, Ἁγία Μονὴ 4 καὶ Κερατόκαμπος 65). Μετὰ 10 χρόνια, τὸ 1971, εἶχε μόνο 1.679 κατοίκους (Ἄνω Βιάννος 1.431, Λουτράκι 166, Κερατόκαμπος 60 καὶ Ἁγία Μονὴ 22). Ἡ μείωση αὐτὴ τοῦ πληθυσμοῦ, ὅπως θὰ δοῦμε, παρατηρεῖται σὲ ὅλα σχεδὸν τὰ χωριά τῆς Ἐπαρχίας μας, εἶναι δὲ φαινόμενο γενικότερο στὴν ἀγροτικὴ Ἑλλάδα.

Ἡ ΚΑΤΩ ΒΙΑΝΝΟΣ ἀπέχεται ἀπὸ τὸ Ἁράκλειο 63,2 χλμ. Τὸ 1583, στὴν ἀπογραφή τῶν Βενετῶν, εἶχε 254 κατοίκους. Τὸ 1961 εἶχε 369 κατοίκους μαζί μὲ τὴ Μέση (δηλαδὴ Κάτω Βιάννος 307 καὶ Μέση 62) καὶ τὸ 1971 εἶχε 331 κατοίκους (Κάτω Βιάννος 258 καὶ Μέση 73).

ΧΟΝΔΡΟΣ, Ἀπέχει ἀπὸ τὸ Ἁράκλειο 64,2 χλμ. Τὸ

Τοῦ κ. Γ. ΤΖΑΜΟΥΖΑΚΗ

1583 εἶχε 278 κατοίκους, τὸ 1961 εἶχε 602 κατοίκους (δηλ. Χόνδρος 429 καὶ Περθόλα 173) καὶ τὸ 1971 εἶχε 611 κατοίκους (Χόνδρος 447 καὶ Περθόλα 164). Μόνο ὁ Χόνδρος ἀπὸ τὰ χωριά τῆς Ἐπαρχίας μας παρουσιάζει ὄχι μείωση, ἀλλὰ ἀντίθετα μικρὴ αὐξηση τοῦ πληθυσμοῦ μεταξὺ τῆς ἀπογραφῆς τοῦ 1961 καὶ τῆς ἀπογραφῆς τοῦ 1971. Ἐξαιρεῖται θέβαια ἡ Ἄρθη, πού ὁ πληθυσμὸς τῆς παρουσιάζει σημαντικὴ αὐξηση, ὀφειλόμενὴ στὴ μετακίνηση κατοικῶν ἀπὸ τ' ἄλλα χωριά, πού τὴν προκάλεσε ἡ μεγάλη ἀνάπτυξη

© Συνέχεια στὴ σελίδα 2

ΟΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΩΝ Β.Ν.

Μεγάλὴ ἡ ἀπήχηση γιὰ τῆς ἐκδηλώσεις πού πρότειναν τὰ «Β.Ν.» νὰ ὁργανωθοῦν στὴν ἐπαρχία.

Γιὰ τὸ Μνημόσυνο τῶν θυμάτων τῆς κατοχῆς ἡ Κοινότητα Ἀμιρῶν ψήφισε στὸν προϋπολογισμό τῆς τὸν ποσὸν τῶν 20.000 δρχ. γιὰ τὴν ὁργάνωση τοῦ Μνημοσύνου.

Ἀπαραίτητὴ τώρα ἡ συνεννόηση μὲ τῆς γειτονικῆς κοινότητες καὶ ἡ ἐπαρῆ τῆς μὲ τοὺς Ἐπαρχιακοὺς πού βρίσκονται στὸ Ἁράκλειο καὶ τὴν Ἀθήνα, γιὰ νὰ βοηθηθοῦν κι αὐτοὶ μὲ τὸν τρόπο τους τὴν καλύτερη ἐπιτυχία.

Ἰδιαίτερα τονίζουμε πῶς πρέπει νὰ ἐξασφαλιστεῖ ἡ τηλεοπτικὴ κάλυψη καὶ γι' αὐτὸ χρειάζονται ἐνέργειες δὲ τοὺλάχιστο μῆ-

(Δημοσιεύουμε ἀπόσπασμα ἀπὸ τὴν ἱστορία τῆς Ἄνω Βιάννου τοῦ δασκάλου Ι. Π. Νεραντζάκη, πού δείχνει τὰ θλιβερά ἀποτελέσματα τῆς φθόρου καὶ τῆς ρουφιανιάς, τὰ ὁποῖα συχνὰ παρουσιάζονται στὸ τόπο μας).

Κατὰ τὴν μεγάλη ἐπανάσταση τοῦ 1866, ἐπιναστώτες ὅλη ἡ περιοχή. Ὁπλαρχηγοὶ ἦταν τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ὁ Καπετὰν Σύμβουλος (Δημ. Συμβουλᾶκης) προπάππος τοῦ ὑπολιανομένου καὶ ὁ Καπετὰν Βαρδιατζῆς (Γεώργιος Βαρδιατζᾶκης) πού ἦταν ἀξιωματικός, ἐκπαιδευμένος στρατιωτικὰ σὲ Γαλλικὴ Στρατιωτικὴ Ἀκαδημία. Ὁ Καπετὰν Βαρδιατζῆς ἦταν

καλὸς ἀξιωματικός, ἄριστος πατριώτης καὶ εἶχε πολλὰς ἐπιτυχίες στὸν ἀγῶνα ἐναντίον τῶν Τούρκων.

Ὁ Καπετὰν Σύμβουλος, ἄνθρωπος ἐπιρροῆς, δημοφιλῆς, ἀντιπρόσωπος τῶν τοπικῶν (Σύμβουλος Νομαρχιακός) τῆς περιοχῆς στὸ Συμβούλιο τοῦ Νομοῦ πρὸ τῆς ἐπανάστασης εἶχε μεγάλη ἐκτίμηση ἀπὸ Τούρκους καὶ Χριστιανοὺς. Ἀντιγράφος ἀπὸ τὴν χειρόγραφη ἱστορία Βιάννου καὶ Μιχαῆλ Ἀρχαγγέλου, τοῦ Ἰωάννου Ἐμο. Μπριντάκης ἐξέφη: «Ὁ Μεγάλος Καθῆς, πού μόνον ἐξέχοντες Τούρκοι εἰσήρχοντο καὶ ποτὲ Χριστιανοί. Ἐκτὸς ὁ γέρο Σύμβουλος, ὁ Μιχαῆλ Πλατζουνάκης, ὁ Παπα-Σήφης, πού ἐκαλοῦντο ἀπὸ τὸν Μουντήρη λεγόμενον, διὰ νὰ συζητήσουν ἀρισμένα πράγματα πού ἀφοροῦσαν Τούρκους καὶ Ἑλλήνες».

Ὁ Καπετὰν Σύμβουλος (Δημ. Συμβουλᾶκης) ἦταν ἀπὸ τοὺς ὀπλαρχηγούς τῆς ἐπανάστασης τοῦ 1866 στὴ Βιάννο. Βέβαια ἦταν κι ἄλλοι καὶ θὰ προσπαθῶσιν πῶς νὰ τὸν σκιαγραφήσω.

Ὁ Καπετὰν Βαρδιατζῆς, ἄριστος πολεμιστῆς, μὲ τὰ παλικάρια του ἐκστρατεύει ἐναντίον τῶν Τούρκων τῆς Πησσαρᾶς. Σὲ μὲν χωρὶς τῆς, δὲν ἐξέρομε ἀκριβῶς. Κατανικὰ παντοῦ τοὺς Τούρκους καὶ τοὺς ἀναγκάζει νὰ φύγουν ἐγκαθλίθει στὸ Καστρο, ἀνικαταλείποντας ὅτι εἶχαν. Κυριεῖται πολλὰ πολεμικὰ λάφυρα, καὶ ἄλλα καὶ γυρίζει στὴ Βιάννο, νικητῆς καὶ τροπαιοῦχος. Οἱ πολεμιστῆς τῶν ὀπλαρχηγῶν, πῶς ἀπόγονοι τοῦ μεγάλου

λοῦ προγόνου τους Θεμιστοκλή (οὐκ ἔα μὲ καθέδιν τοῦ Μιλτιάδου τρόλαιον), ζήλησαν τὴ δόξα καὶ ἰτὴν τιμὴ. Ἀρχισαν νὰ ψιθυρίζουν προσβλητικὰ λόγια, πού ἔθιναν τὴν τιμὴ τῶν ἄλλων ὀπλαρχηγῶν καὶ μάλιστα τοῦ Καπετὰν Σύμβουλου. Τοῦ εἶπαν ὅτι τὸν ἔθριζε ὁ Καπετὰν Βαρδιατζῆς. Βέβαια ψέματα εἶπαν Δοκιμάζεται ἡ φιλοφιλία, γιὰτὶ ἦταν καλοὶ φίλοι ὁ Σύμβουλος καὶ ὁ Βαρδιατζῆς. Ἡ φιλία ὅμως ἀπὸ μέρους τοῦ Καπετὰν Σύμβουλου ἐξατιμίζεται ἀπὸ τὸ μένος τῆς τιμῆς καὶ ἀξιοπρέπειας. Εἶναι ἡ «μῆνις» τοῦ Ἀχιλλέου. Τοῦ λέει ἡ γυναῖκα του: Κάθισε, Δημήτρη, ἦσυχος σου μὴν ἀκοῦς τοὺς «ρουφιάνους» (καταδότες). Ἀὐρὸ πού θὰ «ξεθυμάνεις» (θὰ πάψει ὁ θυμὸς σου), θὰ δεῖς τὸ Βαρδιατζῆ καὶ θὰ ἐξηγηθεῖτε. Πού ν' ἀκούσει ὅμως αὐτὸς! Ἀρπάξει τὸ «σισανέ» του (πολεμικὸ δόπλο) καὶ, παρέα μὲ μερικὰ παλικάρια του, φεύγει «φουριόζος» ἀπὸ τὴν Πλάκα γιὰ τὸ Σωρὸ, ὅπου τὸ σπίτι τοῦ Βαρδιατζῆ.

Ὁ Βαρδιατζῆς κάθεται ἡσυχος καὶ ἀμέριμος στὴν αὐλὴ - δρόμο τοῦ σπιτιοῦ του, κάτω ἀπὸ τὸν ἴσκιον τῆς μουριᾶς, καὶ «σταγαρεύει» τὰ σιτιῶνά του. Διπλοῖται τὸ σιτιῶνά του. Ἡ μανὰ του θλίπει τὰ «Συμβουλᾶκια» νὰ ἐρχονται. Ἡ γυναῖκα τῆς διαίσθησε, ὅπως καὶ τῆς γυναίκας τοῦ Σύμβουλου, κακὸ μυρίζεται:

— Ἐμπα μέσα, Γιῶρη, λέει τοῦ γιουοῦ τῆς, γιὰτὶ θὰ γενεῖ κακὸ μὲ τὸ Σύμβουλο πού ἐρχεται.

© Συνέχεια στὴ σελίδα 2

★ ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ★

ΧΡΗΣΙΜΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ

Υγειονομικός Σταθμός Βιάννου	21205
Ίατρείο Άγροτικό Πεύκου	31377
Χωροφυλακή Υποδιοίκηση Βιάννου	21206
Χωροφυλακή Σταθμός Πεύκου	31376
Γυμνάσιο Βιάννου	21230
Άγρονομείο Βιάννου	21006
Ειρηνοδίκη	21211
Συνεταιρισμός Βιάννου (Γραφεία)	21226
Συνεταιρισμός Βιάννου (Έλαιουργείον)	21136
Ο.Τ.Ε. (Βλάβαι)	12
Ο.Τ.Ε (πληροφορίες)	21215
Έλληνικά Ταχυδρομεία	21203

ΑΓΟΡΑΙΑ

Βασιλάκης Γεώργιος — Βιάννος	21239
Ζαϊμάκης Θεόφιλος — Βιάννος	21304
Θεοδοσάκης Γεώργιος — Πεύκος	31437
Καρτσάκης Έμμανουήλ — Λουτράκι	21103
Λασηθιωτάκης Γ. — Βιάννος	21355
Χατζάκης Ιωάννης — Άγιος Βασίλειος	31301
Γαλανάκης Μιχ. Χόνδρος	21101
(Για υπεραστικά: 0895)	
Ψαρολογάκης Κων. Χόνδρος	21209

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ:

ΕΚΛΕΚΤΟΙ ΓΑΜΟΙ

● Στη Βιάννο ή κ. Μαρία σύζυγος Ματθαίου Πετράκη, γέννησε κορίτσι.
 ● Στο Χόνδρο ή κ. Ουρανία σύζυγος Γεωργίου Συμιανάκη γέννησε κορίτσι.
 ● Στ' Αμιρά ή κ. Σοφία σύζυγος Πέτρου Ίνιωτάκη γέννησε αγόρι και ή κ. Ιωάννα σύζυγος Γεωργίου Τριανταφυλλάκη γέννησε κορίτσι.
 ● Στο Ήράκλειο ή κ. Άννα σύζυγος Δημητρίου Καδιανάκη γέννησε κορίτσι.

Το Γιόργη Ν. Κατσαράκη, Πολιτικό Μηχανικό, που τέλεσε στην Άθήνα τους γάμους του με την Έλσα Κ. Στεφανάκη, Πτυχιούχο Νομικής, και με παράλυση των έκλεκτο Δικηγόρο Άθηνων Μιχάλη Παντουδάκη, συγχάρισε θερμά και εύχόμεθα βαθύτατα πολύχρονοι με υγεία, πρόοδο κι' εύτυχία την οικογενειακή τους ζωή.
 Η οικογένεια
 Νικολ. Έμμαν. Κατσαράκη

ΑΡΡΑΒΩΝΕΣ:

ΘΑΝΑΤΟΙ:

● Ο κ. Μανώλης Γ. Δαμαλάκης από τ' Αμιρά και ή Δνίς Πόπη Δ. Δημάκη από τ' Ορμένιον Έβρου άρραβωνιάστηκαν.

Πέθανε και κηδεύτηκε στ' Αμιρά ή Ίφιγένεια Μ. Ραπτάκη. Πέθανε στην Άθήνα και κηδεύτηκε στη Βιάννο ο Νικ. Ι. Άγγουράκης.

ΛΑ.Ι.ΚΕΣ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ

Ή Σαραντάπηχος

Το φαράγγι τής Καπνιστής στη Σύμη εκτείνεται από την κορυφή τής θραχώδους βουνοπλαγιάς ως τo κάτω μέρος κοντά στο δρόμο, απ' όπου περνούν τά νερά τών βροχών και σχηματίζεται ο ποταμός Διαόπη ή Γιαούπη. Σχετικά με τήν περιοχή αυτή υπάρχει ή παρακάτω παράδοση:

Στά πολύ παλιά χρόνια ζούσε ένας Γιγαντας, άνθρωπος πανύψηλος, μέχρι σαραντά πηχες, που έμμενε κοντά στο κάτω μέρος του φαραγγιού. Ο άνθρωπος αυτός ήταν πλούσιος και για να μην του κλέψουν τά χρυσά νομίσματά του, τά έβαζε σ' ένα τσικάλι και τo τοποθετούσε στο μικρό σπηλιάρι που ήταν στο μέσο του απότομου και πανύψηλου βράχου, στο κάτω μέρος του φαραγγιού, απέναντι από τήν καινούργια γέφυρα του ποταμού Διαόπη.

Μιά μέρα ο Γιγαντας έβαλε έναν παπά να τόν ευρίσει, αλλά μέχρι να του ευρίσει τo ένα μάγουλο είχαν φυτρώσει τρίχες στο άλλο και επαναλάμβανε τo ξύρισμα. Στο τέλος θύμωσε ο παπάς και με τo ξυράφι του κόβει τo λαρύγγι και φεύγει τρέχοντας. Ο Γιγαντας πίσω του τόν κυνηγούσε να τόν φτάσει, αλλά μόλις θύγηκε τόν αφήφορο κι έπιασε τo ίσωμα του παλιού δρόμου, έπεσε νεκρός

και μέχρι σήμερα τo μέρος εκείνο του δρόμου λέγεται «Σαραντάπηχος».

Ο παπάς τρέχει και φτάνει λίγο πιό πάνω από τή διασταύρωση του δρόμου προς τo Συκολόγο, καθίζει κατάκοπος, αλλά από τo φόβο μην τόν φτάσει ο Γιγαντας παθαίνει συγκοπή. Από τότε και μέχρι σήμερα τo μέρος αυτό λέγεται «Του παπά τo σκαμίνι».

Όσο για τo θησαυρό του Σαραντάπηχου, πιστεύεται πώς θρίσκειται στο μέσο του βράχου.

Λέγεται ακόμη πώς πριν από εκατό χρόνια κάποιος κάλεσε από άλλο χωριό ένα ειδικό για ξόρκια και διάβαζαν και ξόρκιζαν τo στοιχειό, για να τούς αφήσει να πάρουν τo θησαυρό, τήν τελευταία στιγμή όμως που ήταν έτοιμοι να κρεμάσουν με σκοινιά άνθρωπο να κατέβει να πάρει τo «λογάρι», τούς έπιασε φόβος και τρόμος μήπως τo στοιχειό όχι μόνο κόψει τά σκοινιά αλλά και τούς σπρώξει να πέσουν και σκοτωθούν όλοι. Έτσι ο θησαυρός μένει μέχρι σήμερα ανέπαφος και περιμένει τόν τυχερό που θα κατορθώσει να φτάσει να τόν πάρει.

Τo αυτί του τσικαλιού φαίνεται από τή γέφυρα του ποταμού στο μέσο του βράχου.

Α.Π. Ν. ΤΣΑΓΚΑΤΑΚΗΣ

ΗΤΑΝ ΚΑΙΡΟΣ

«Άλέστα, έν βία άνω»

της Μ. ΚΟΜΗ - ΑΡΝΑΟΥΤΑΚΗ

Ήπαιρναν λοιπόν τά δουνά οι Χριστιανοί Κρήτες τών πεδινών περιοχών, ιδιαίτερα τής Μεσαράς, όπου υπήρχαν οι άγριότεροι Τούρκοι. Ο Ξεσηκωμός αυτός έμεινε στη λαϊκή γλώσσα με τή λέξη «άλέστα». Σήμα που τo στέλνανε σαν σειρήνα συναγερμού, όταν διαπισθάνονταν ή σωστότερα αντιλαμβάνονταν τίσ προθέσεις τών Όθωμανών, οι Κρήτες. Η λέξη αυτή λέγεται και σήμερα στη Βιάννο. Με τo πρόσταγμα «Άλέστα» ξεσηκώνονταν κι έπαιρναν τά δουνά, για να άποφύγουν τίσ σφαγές, τούς διαισμούς τών αιμοβόρων κατακτητών, αφήνοντας πίσω τους τίσ περιουσίες και τόν ιδρώτα του κουρασμένου ραγιά. Προχωρώντας ώστόσο προς τά ψηλά, προς τά άνω, παρότρυναν ο ένας τόν άλλο με τήν αρχαιοπρεπή φράση «έν βία άνω»: — «Μιλούσαν ίσως τήν αρχαία γλώσσα» πρόσθετε θαυματοχάστα ο Κονδυλάκης και έτυμολογούσε με τo «έν βία άνω» τήν ονομασία Βιάννος, που ίσως έπρεπε να γράφεται με έν ν. Αυτή ή άποψη του «Διαβάτη» κλείνει μέσα της και μυθολογία και παράδοση και άρχαιολογία. Δείχνει ακόμη τo μένος του πολεμόχαρου Άρη που έσπυσε τά μούτρα του στα «χάμπασα», στίς κακοποιές τής Βιάννου όπου οι κυνηγημένοι Χριστιανοί ζητούσαν καταφύγιο, κραυγάζοντας «Άλέστα» και «έν βία άνω». Κι ίσως αυτό οι κυνηγημένοι Κρήτες — που είχαν προπότερες τούς Έτεόκρητες — να έβαζαν τά πρώτα θεμέλια μιάς από τίσ εκατό πόλεις του Όμήρου που λέγεται Βιάννος. Κι ίσως ακόμη με λίγη φαντασία, κι ο Κουρήτης Βιέννος να παίρνει τo όνομά του από τή Βιάννο. Ω-

στόσο με τή βοήθεια τής φαντασίας και τής έγκυκλοπαίδειας θα μπορούσαμε να προσέσουμε ότι και ή Γαλλική πόλις Βιέν, καθώς επίσης και ή Αυστριακή Βιέννη θα έχουν οικιστεί από τόν Κρητικό Κουρήτα Βιέννο, Άς μη ξεχνάμε ότι οι Κρήτες υπήρξαν θαλασσοκράτορες και πρώτοι αυτοί βρήκαν τή γραφή. Αυτή τή γραφή που ο Πλάτων τήν χαρακτηρίζει ως τήν «αιωνίως όμιλούσαν φωνήν». Κι οι άνασκαφές του Έβανς άπέδειξαν ότι, όταν οι Κρήτες έκτιζαν τήν Κνωσό και θεμελιώναν τόν αρχαιότερο πολιτισμό, οι άλλοι λαοί ζούσαν στίς τρώγλες! Άξίζει ώστόσο τόν κόπο να μεταφέρουμε στα «Β.Ν.» μιά σελίδα από τήν ιστορία τών Κρητών, οι όποιοι υπήρξαν θαλασσοκράτορες, μεταφέροντας τόν πολιτισμό τους από τά παράλια τής Μ. Ασίας ως τήν Βαλτική. Όστόσο, πριν προχωρήσω στην ιστορία, επιτρέψτε μου να ρίξω μιά ματιά στην παράδοση. Τήν παράδοση, που είναι ή... προφορική, ή άγραφή ιστορία που μεταδίδεται από στόμα σε στόμα, πάππου προς πάππου, από γενιά σε γενιά. Αυτή ή παράδοση που έχει τίσ ρίζες της σ' ένα μακρινό παρελθόν, άπύθμενο και άπρόσιτο στη σκέψη και προσιτό στη φαντασία. Προσιτό στη φαντασία, όταν ή αρχαιολογική σκαπάνη φωτίζει τά σκοτάδια τής κοσμογονίας. Κλείνει μέσα της ή παράδοση πολλές αλήθειες αλλά και πολλά μυστηριώδη και άνεξιχνίαστα. Όμως πολλά από αυτά ξεηγούνται και φωτίζονται, όταν οι αρχαιολόγοι με τίσ άνασκαφές φέρνουν στο φώς τά τεκμήρια τών επιγραφών. Πόσα δέν μάς έφάνερωσε ή «Δωδεκάδελτος τής Γόρτυνος» αλλά και πόσα δέν κρύβει ο άδιάβαστος ακόμη «Δίσκος τής Φαιστού», μοναδικός στον κόσμο; Με συνεργάτες τήν παράδοση και τή μυθολογία, έρχεται ή φαντασία μου να δικαιονύνει τήν άποψη ότι από τόν Βιέννο οίκιστηκε ή Γαλλική πόλη Βιέν, όπως έγραφα και παραπάνω σύμφωνα με τίσ πληροφορίες του κ. Τζουμουζάκη. Και επαναλαμβάνω γιατί ή Αυστριακή Βιέννη, τo «μουσειόν αυτό τής Ευρώπης», να μην έχει χτιστεί από τόν Κουρήτα Βιέννο; Τόν Βιέννο που ξεκίνησε από τόν Τσούτσουρο ή από τήν Άρθη; Ο «Αιγαίος πολιτισμός» αφήνει πολλά παράθυρα άνοιχτά για να προχωρήσει ή φαντασία και να βγάλει συμπεράσματα. Όταν μάλιστα σκεφτούμε ότι ή σημερινή Μεσόγειος θάλασσα ήταν κάποτε μιά εύφορη κοιλάδα κατοικημένη, ή κοιλάδα αυτή κατακλύστηκε από όγκους υδάτων που έφτασαν από τόν Άτλαντικό και τόν Εύξεινο Πόντο και πλημμύρισαν τήν κοιλάδα και έλλαξαν τήν όψη της. Δυο κατακλυσμοί συμπλήρωσαν τήν καταστροφή, που άνάγκασαν τούς κατοίκους να καταφύγουν στα ύψηλότερα μέρη τών νησιών που σχηματίστηκαν. Ίσως φωνάζοντας κι αυτό «έν βία άνω»...

Άλλά θά συνεχίσουμε.
 Μ. ΚΟΜΗ — ΑΡΝΑΟΥΤΑΚΗ
 ♦♦♦♦♦
Τά «ΒΙΑΝΝΙΤΙΚΑ ΝΕΑ»
 τυπώνονται
 στο τυπογραφείο
ΦΡΑΓΚΟΥΛΗ
 όδός Θαλήτα 8
 (Άγιος Δημήτριος)
 Ηράκλειο - τηλ. 284909
 ♦♦♦♦♦

Ή Έπαρχία Βιάννου

(Συνέχεια απ' τή σελίδα 1)
 Ή τής καλλιέργειας τής μπανάνας, τών πρώιμων κηπευτικών και του τουρισμού.

ΒΑΧΟΣ. Άπέχει από τo Ήράκλειο 70,7 χλμ. Στη Βενετική άπογραφή του 1583 δέν αναφέρεται. Υπήρχε όμως ασφαλώς τo χωριό επί θενετοκρατίας και πολύ παλαιότερα, άφου αναφέρεται στην τουρκική άπογραφή του 1671, δηλ. άμέσως μετά τήν θενετοκρατία με 11 χαράτσια. Στην άπογραφή του 1961 είχε 297 κατοίκους και τo 1971 είχε 257.

ΑΜΙΡΑ. Άπέχουν από τo Ήράκλειο 72,3 χλμ. Τo σωστό όνομα είναι Άμιράς. Άμιράς λεγόταν ο άνώτατος άρχοντας τής Κρήτης, επί άραβοκρατίας, θεωρείται δέ πιθανό ότι τo χωριό τo έκτισε κάποιος άπό τούς Άμιράδες. Τς 1961 είχε 870 κατοίκους μαζί με τήν Άρθη (Άμιρά 827 και Άρθη 43). Τo 1971 είχε 950 κατοίκους, (Άμιρά 693 και Άρθη 257).

ΑΓΙΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ: Άπέχει από τo Ήράκλειο 75, 1 χλμ. Τo όνομά του τo πήρε από τήν παλιά εκκλησία του Άγ. Βασιλείου. Στη θενετική άπογραφή του 1583 αναφέρεται μαζί με τόν Κρεβθατά με πληθυσμό 689 κατοίκους. Τo 1961 είχε 757 κατοίκους («Άγιος Βασίλειος 738 και Νέα Άρθη 19»), τo 1971 είχε 647 κατοίκους μαζί με τή Νέα Άρθη που είχε 97.

ΚΕΦΑΛΟΒΥΣΙ: Άπέχει από τo Ήράκλειο 73,2 χλμ. Οφείλει τ' όνομά του στη μεγάλη πηγή, τo κεφάλαιου, που είναι στην περιοχή του. Τo 1961 είχε 407 κατοίκους μαζί με τόν Κρεβθατά, που είχε 112, και τo 1971 είχε 392 κατοίκους μαζί με τόν Κρεβθατά, που είχε 104.

ΠΕΥΚΟΣ. Άπέχει από τo Ήράκλειο 75,6 χλμ. Τo όνομά του τo πήρε από ένα μεγάλο πεύκο, που θρισκόταν στον πάνω συνοικισμό. Στη θενετική άπογραφή του 1583 είχε 220 κατοίκους. Τo 1961 είχε 459 και τo 1971 είχε 341 κατοίκους.

ΚΑΛΑΜΙ Άπέχει από τo Ήράκλειο 78,4 χλμ. Τo όνομά του τo πήρε από μεγάλο καλαμιώνα, μέσα στον όποιο αναφέρεται πώς

θρέθηκε και ή εικόνα του Αγίου Γεωργίου. Τo 1881 είχε 344 κατοίκους, τo 1961 είχε 501 και τo 1971 είχε 447.

Ο ΣΥΚΟΛΟΓΟΣ: Άπέχει από τo Ήράκλειο 81,5 χλμ. 1583 είχε 228 κατοίκους, τo 1961 523 και τo 1971 είχε 487.

Η ΚΑΤΩ ΣΥΜΗ: Άπέχει από τo Ήράκλειο 77,2 χλμ. Στη θενετική άπογραφή του 1583 αναφέρεται με 146 κατοίκους. Τo 1881 είχε 361 κατοίκους, τo 1961 είχε 325 και τo 1971 μόνο 192 κατοίκους.

Για τή Σύμη θά αναφέρουμε έδω δύο χαρακτηριστικά περιστατικά τής έποχής τής τουρκοκρατίας. Η Σύμη είναι γενέτειρα του άρματολου Νίκου Συγγελάκη, του Χατζανεγνώστη ή Συμιανού, έπως τόν έλεγαν, που έδρασε πριν από μεγάλη Έπανάσταση του 1821 και είχε γίνει τo φόβητρο και ο τιμωρός τών Τούρκων τής Έπαρχίας μας, αλλά και τών γειτονικών περιοχών. Άρματολοι σαν τόν Χατζανεγνώστη έδρασαν τήν περίοδο αυτή σ' όλη τήν Κρήτα και σ' όλη τήν Ελλάδα και με τά κατορθώματά τους τόνωσαν τo ήθικό του Έλληνολαού και τόν προετοίμασαν για τή μεγάλη Έπανάσταση του 1821. Τρεις ήταν οι κυριότεροι άρματολοι τήν περίοδο εκείνη στο Νομό Ήρακλείου. Ο Συμιανός ή Χατζανεγνώστης, ο Δημήτριος Βαρούχας από τόν Άι - Θωμά και ο Γεώργιος Βέργας από τo Μοχό.

Και τo δεύτερο περιστατικό. Στην επανάσταση του 1866, δυο νεάνιδες από τή Σύμη, σαν νέες Σουλιώτισσες, προτίμησαν παρ'ά τo πέσουν στα χέρια τών Τούρκων, να πέσουν από τόν γκρεμό Γκοϋπο και να σκοτωθούν. Οι ήρωίδες αυτές ήταν ή Μαρία Πανακάκη και ή Έργλίνα Τσαγκατοπούλου.

Η Έπαρχία μας είχε έτσι στην άπογραφή του 1961 συνολικά 7.210 κατοίκους και στην άπογραφή του 1971 είχε 6335. Μείωση δηλαδή πληθυσμού μέσα σε 10 χρόνια, κατά 875 άτομα ή σε ποσοστό 12,2o) αρκετά ύψηλό.

(Συνεχίζεται)

ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΒΙΑΝΝΟΥ

(Συνέχεια απ' τή σελίδα 1)

— Γιατί να μ'ω μέσα, μάνα, άπαντά ο καπετάνιος. Με τo Σύμβουλο δέν έχω καμιά έχθρα, είμαστε φίλοι. Χθές θράδυ στο καφενεύο ήμαστε παρ'εα κι ήπιε καφέ. Δέν τόν είδα νάχει πράμα με μένα.

— Έμπα μέσα, παιδί μου, να σε χαρώ, ξαναλέει ή μάνα. Τήν ώρα εκείνη «άνέδιασε» (φάνηκε να έρχεται) ο Σύμβουλος κι ή παρέα του. Πυροβόλησαν τόν καπετάνιο κι ή σφαίρα τόν βρήκε στην κοιλιά. Ποιος τόν πυροβόλησε; ο Καπετάν Σύμβουλος; Ένα παλικάρι του; Ο Γέρο Πετροκωνσταντής (Κων. Πετράκης) είπε του έγγονου του Καπετάν Σύμβουλου. Χαρ. Συμβουλάκη, πώς ήταν εκεί τήν ώρα του κακού και ότι τόν Βαρδιατζή τόν πυροβόλησε ένα από

τά παλικάρια του Σύμβουλου, λέει και τ' όνομά του. Άλλοι, λένε πώς τόν πυροβόλησε ο Σύμβουλος. Ο Καπετάν Βαρδιατζής, άν και θαριά πληγωμένος, πήρε τo όπλο του, τo στήριξε στο πόδι του και πυροβόλησε τόν Καπετάν Σύμβουλο. Η σφαίρα τόν βρήκε, κι έπεσε λίγα μέτρα πιό πέρα αίμόφυρτος.

Είδαν τo κακό, ένοιωσαν τήν τελευταία στιγμή πώς είχαν πέσει θύματα συκοφαντίας και δίχασμου και τo μόνο που έκαμαν ταυτόχρονα κι οι δυο ήταν μιά χειρονομία γνωστή («πούλος» = σφάκελο) ο ένας στον άλλο και τά λόγια: «Νά πώς μάς κατάντησαν οί ρουφιάνοι».

Πέθαναν κι οι δυο από αίμορραγία και φρικτούς πόνους.

Ι. Π. ΝΕΡΑΝΤΖΑΚΗΣ

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Γιά τόν κ. Νομάρχη

Γράψαμε στό προηγούμενο φύλλο μας γιά τήν απαίτηση του Δημοσίου νά πληρώσει ό Συνισμός Βιάννου τή δακοκτονία του 1965-66 που δέν εισέπραξε από τούς παραγωγούς και φτάνει στό ποσό τών 168.743 δρχ. και μέ τούς τόκους σήμερα 253.115 δρχ. Δέν τήν εισέπραξε, γιατί οι παραγωγοί άρνήθηκαν νά τήν καταβάλουν. Άρνήθηκαν, γιατί ή καθυστερημένη δημοσίευση, 25 Δεκεμβρίου 1965, του Διατάγματος που καθόριζε τήν καταβολή τής δακοκτονίας εύνοουσε τς πεδινές και πλουσίες περιοχές που μαζεύουν τς έλιές πριν τά Χριστούγεννα και άδικοϋσε τς όρεινές και φτωχές περιοχές όπως ή Βιάννος που καθυστερούν τó μάζεμα τής έλιás.

Γιά τόν Ο.Τ.Ε.

Οί κάτοικοι του Καλαμιού και Συκολόγου παραπονιούνται γιά τήν κακή λειτουργία του τηλεφωνικού δικτύου. Υπαρχουν άκόμη τά Κοινοτικά χειροκίνητα τηλέφωνα που τα-

Ή άπεργία τών καθηγητών

Μέ τήν άπεργία τών καθηγητών παραμένει κλειστό τó Γυμνάσιο τής Έπαρχίας μας όπως και όλα τά άλλα. Μαθητές και γονείς είναι άνάστατοι, γιατί άν τά παιδιά τών πόλεων άναπληρώνουν τήν ύλη που χάνουν σέ φροντιστήρια, στην Έπαρχία δέν ύπάρχει αυτή ή δυνατότητα. Γι' αυτό καλούν τήν Κυβέρνηση στην επίλυση τών δικαίων αίτημάτων τών

Γιά τήν Ένωση Γ. Σ. Ήρακλείου

Τι γίνεται μέ τς έλαιοδεξαμενές του Δημοσίου που βρίσκονται στή Βιάννο; Γιατί δέν χρησιμοποιούνται; Είναι τόσο δύσκολο νά ξεπεραστούν οι μικροδυσκολίες που ύπάρχουν;

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Πολλοί από τούς Βιαννίτες που μένουν στό Ήράκλειο επιθυμούν τήν άνασύσταση του Συλλόγου Βιαννιτών «Ο Πατούχας».

Υστερ' άπ' αυτό καλούνται όσοι δέν είναι μέλη του Συλλόγου από παλιότερα, νά στείλουν σχετική αίτηση στόν κ. Σπ. Ζώη, Δικηγόρο, Έβανς 21. Γενική Συνέλευση θά πραγματοποιηθεί άργότερα. Ήμέρα και τόπος θά γίνουν γνωστά μέ νεώτερη ανακοίνωση.

ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ

Μέ τήν καλοκαιρία που είχαμε τó φετινό χειμώνα οι έλιές τέλειωσαν πολύ γρήγορα. Τó μάζεμα τέλειωσε σ' όλα τά χωριά. Μένουν τά χαμολόγια που ελάχιστοι άσχολούνται μ' αυτά, γιατί είναι άσύμφορα. Τó μάζεμα τής ντομάτας γενικεύθηκε. Τώρα πιά όλα τά περβόλια από τή μιá ως τήν άλλη άκρη τής παραλιακής ζώνης βρίσκονται σέ άργασμό. Δεκάδες αυτοκίνητα φορτώνονται καθημερινά και φεύγουν γιά τς άγορές τής Άθήνας και Θεσσαλονίκης.

Όπως γράψαμε και στό προηγούμενο φύλλο μας, προγραμματίσαμε γιό φέτος τήν έκδοση έκτακτου τιμητικού φύλλου - άφιερώματος στόν Ι. Κονδυλάκη.

Γι' αυτό έπαναλαμβάνουμε και πάλι τήν παράκληση πρós τούς ανθρώπους τών γραμμάτων μας και όποιους άλλους έχουν στοιχεία σχετικά μέ τή ζωή και τó έργο του μεγάλου πεζογράφου τής Βιάννου, νά τά στείλουν είτε στή διεύθυνση τής έφημερίδας μας είτε στόν καθηγητή τής Παιδαγωγικής Άκαδημίας Ήρακλείου κ. Κων. Στεφανάκη (Καποδιστρίου 37, Ήράκλειο).

Σημ. Τó τιμητικό αυτό φύλλο θά θγει σέ σχήμα περιοδικού 17,5 X 25.

ΒΙΟΚΟΤΕΤΙ

Τó δικαίο του Συνισμού έχουν άναγνωρίσει μέχρι σήμερα πολλοί κρατικοί παράγοντες. Ή ύπόθεση τώρα βρίσκεται στό Συμβούλιο Έπικρατείας και άναμένεται ή στετική άπόφαση.

Νομίζουμε πως έπιβάλλεται είσήγηση του κ. Νομάρχη πρós τó Συμβούλιο Έπικρατείας γιά τήν εξεύρεση κάποιου νομικού έρείσματος, ώστε ν' άπαλλαγεί ό Συνισμός από τήν άδικη ύποχρέωση που του έχει έπιβληθεί και τόν ταλαιπωρεί 10 χρόνια. Ή τυχόν καταδίκη του θ' άποτελέσει χαριστική βολή στό συνεταιριστικό πνεύμα στή Βιάννο, συνεταιριστικό πνεύμα που ή Κυβέρνηση προσπαθεί νά άναπτύξει όσο γίνεται περισσότερο.

λαιπωρούν τούς κατοίκους.

Τι έχει νά μάς πει ό Ο.Τ.Ε.; Θά καθυστερήσει πολύ ή τακτοποίηση αυτής τής άνωμαλίας;

κατηγητών, γιά νά σταματήσει ή ταλαιπωρία τών παιδιών. Καλό θά είναι οι άρμόδιοι κρατικοί παράγοντες νά μεθοδεύουν, στίς τέτοιες περιπτώσεις, διαδικασίες γιά τήν επίλυση τών διαφορών που δημιουργούνται μέ διάφορες τάξεις ώστε νά άποφεύγεται ή ταλαιπωρία του συνόλου και ή μεγάλη ζημιά, όπως τώρα, στή μόρφωση τών παιδιών μας.

Καταβάλλονται άρκετές προσπάθειες γιά τήν κατασκευή νέων έλαιοδεξαμενών και τς έτοιμες δέν μπορούμε νά θέσουμε σέ λειτουργία; Τι συμβαίνει;

ΕΚΤΑΚΤΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ

Ό Γεωργικός Πιστωτικός Συνεταιρισμός Άνω Βιάννου καλεί τά μέλη του σέ έκτακτη Γενική Συνέλευση τήν Κυριακή 3 Άπριλίου και ώρα 10 π.μ. Θέμα: Έκσυγχρονισμός του έλαιουργείου.

ΔΙΑΛΕΞΗ

Ή συνεταιριστίσση Δνίς Στέλλα Κουσκουμπεκάκη, φιλόλογος, μέ ειδικότητα τήν Ψυχολογία και Παιδαγωγική, έδωσε διάλεξη μέ θέμα: «Η ΝΟΗΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ», στήν αίθουσα του Λυκείου Έλληνίδων Ήρακλείου, στίς 8 του Μάρτη.

Τó θέμα ήταν πολύ ένδιαφέρον γιά όλους τούς γονείς και τó άνέπτυξε μέ πολλή δεξιοτεχνία, που άφησε νά φανούν τόσο οι γνώσεις όσο και οι πολλές ικανότητές τής.

Τής εύχόμαστε καλή σταδιοδρομία στό έργο τής.

ΤΑ ΦΥΤΟΦΑΡΜΑΚΑ

Όλες οι καλλιέργειες από τά κηπευτικά ως τς δένδροκαλλιέργειες αντιμεταπίθουν κινδύνους από διάφορες άρρώστιες.

Γιά όλες αυτές ύπάρχουν τά αντίστοιχα φυτοφάρμακα. Όμως ή χρήση τους άπαιτεί μεγάλη προσοχή, γιατί δημιουργεί και κινδύνους. Ή Γεωργική Υπηρεσία Ήρακλείου δίνει σειρά από οδηγίες, που κρίνουμε σκόπιμο νά προβάλλουμε από τς στήλες τών «Β.Ν.» μέ τήν θεσιαιότητα πώς θά φανούν χρήσιμες στούς συνεταιριστές μας που άσχολούνται μέ τς καλλιέργειες:

ΑΓΡΟΤΗ, — Τά γεωργικά φάρμακα είναι ένα φοβερό όπλο στα χέρια σου γιά νά σώξεις τήν παραγωγή σου άπό τά έντομα και τς άρρώστιες.

Όμως όταν παίρνεις τά φάρμακα στα χέρια σου, νά σκέπτεσαι πάντοτε ότι πολλά άπ' αυτά είναι φοβερά δηλητήρια και μπορούν νά καταστρέψουν και σένα και άλλους ανθρώπους γύρω σου.

Γι' αυτό, όταν αγοράζεις, φυλάσσεις ή χρησιμοποιείς γεωργικά φάρμακα, θά πρέπει νά είσαι προσεκτικός και νά τά χρησιμοποιείς σωστά.

Ή κακιά ώρα δέν μάς προειδοποιεί.

Χρησιμοποίησε τά γεωργικά φάρμακα, μόνο όταν είναι άνάγκη νά προστατέψεις τήν καλλιέργειά σου, σύμφωνα μέ τς οδηγίες

των Γεωπόνων και μόν κάνεις άσκοπους ψεκασμούς ή σκονίσματα.

ΓΙ ΑΥΤΟ ΠΡΟΣΕΞΕ ΣΤΟ ΔΙΑΛΕΓΜΑ ΤΩΝ ΦΥΤΟΦΑΡΜΑΚΩΝ.

Άγόραζε τó φάρμακο πάντοτε από άδειούχο πωλητή, γιά νά σου δώσει τó κατάλληλο γιά κάθε περίπτωση.

Προτίμησε τά λιγότερο επικίνδυνα φάρμακα όταν έχουν τó ίδιο άποτελεσμα.

Όταν αγοράζεις φυτοφάρμακα μέ ζωγραφισμένη άσπρη νεκροκεφαλή σέ μαύρο φόντο στό κουτί, νά ζητάς από τόν έμπορο τήν σχετική άπόδειξη που έχει έπάνω τς οδηγίες.

Λιγότερο επικίνδυνα είναι τά φάρμακα που έχουν στό κουτί ζωγραφισμένη νεκροκεφαλή κάκκινη σέ άσπρο φόντο.

Όσα δέν έχουν νεκροκεφαλή είναι λιγότερο επικίνδυνα, όχι όμως τελείως άκίνδυνα.

Γιά τούς τελευταίους ψεκασμούς διάλεγε λιγότερο επικίνδυνα φάρμακα που δέν αφήνουν ύπολείμματα στα προϊόντα.

Όταν ψεκάσεις φυτά που είναι άνθισμένα, χρησιμοποίησε φάρμακα που γράφουν στό κουτί «άκίνδυνα γιά τς μέλισσες».

ΦΥΛΑΞΕ ΣΩΣΤΑ ΤΑ ΦΥΤΟΦΑΡΜΑΚΑ.

Μή θάζεις τά φυτοφάρμακα στό ίδιο ντουλάπι ή στην ίδια αποθήκη που θάζεις τά τρόφιμα του σπιτιού σου ή τροφές των

ζώων σου.

Φύλαξε τά φυτοφάρμακα στα άρχικά τους κουτιά που γράφουν άπ' έξω τι είναι τó καθένα.

Μή χρησιμοποιείς τά δοχεία ή τά κουτιά συσκευασίας των φάρμακων γιά νά θάλεις άλλα τρόφιμα ή νά παίζεις τά παιδιά σου, γιατί είναι πολύ επικίνδυνα.

Φτιάξε ένα χωριστό ντουλάπι ή αποθηκούλα γιά τά γεωργικά φάρμακα και κράτησε πάντοτε έσύ τó κλειδί, όταν έχεις παιδιά ή άλλα πρόσωπα στό σπίτι σου.

ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΕ ΣΩΣΤΑ ΤΑ ΦΥΤΟΦΑΡΜΑΚΑ.

Προτού χρησιμοποιήσεις γεωργικό φάρμακο, διάβασε πρώτα προσεκτικά τó δνομα γιά νά βεβαιωθείς ότι είναι αυτό που θέλεις.

Διάβασε και άκολουθήσε πιστά τς οδηγίες του, γιά νά κάνεις σωστή δουλειά και νά έχεις άποτελέσματα.

Μή ψεκάσεις όταν τά φυτά είναι άνθισμένα, γιατί θά καταστρέψεις τς μέλισσες. Στην περίπτωση που είναι άνάγκη νά ψεκάσεις, χρησιμοποίησε τά κατάλληλα φάρμακα.

Χρησιμοποίησε τς σωστές δόσεις.

Όταν έτοιμάσεις τά φάρμακα, πρόσεχε νά μη άναπνέεις τούς άτμούς τους.

Μή ψεκάσεις μέ ψεκαστήρα που τρέχει και μόν ξεφράζεις τó μπέκ φυσώντας κατά τήν ώρα τής έργασίας.

Μή ψεκάσεις αντίθετα πρós τόν άνερα.

Μετά τήν έργασία του ψεκασμού πλύσου καλά μέ πολύ νερό και σαπούνι.

Άν βραχούν τά ρούχα σου κατά τόν ψεκασμό, θγάλα άμέσως και πλύσε τά καλά μέ πολύ νερό και σαπούνι πριν νά τά ξαναφορέσεις.

Βάλε μεγάλες πινακίδες στόν τόπο που ψεκάσεις, γιά νά προφυλάξεις τούς γειτόνους σου και

τούς περαστικούς από δηλητηριάσεις.

Κατάστρεψε άμέσως τά είδη τής συσκευασίας των φυτοφαρμάκων ή παράχασέ τα βαθιά στό χώμα.

Μή ψεκάσεις, όταν πρόκειται νά μαζέψεις τά προϊόντα γρήγορα.

Πρόσεχε, όταν ψεκάσεις προϊόντα που θά έξαχθούν στό έξωτερικό νά μόν έχουν χοντρές σταγόνες και χρωματισμένα φάρμακα.

ΠΡΟΣΕΞΕ ΣΤΟ ΜΑΖΕΜΑ ΤΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ.

Μή μαζεύεις τούς καρπούς ή τά λαχανικά γιά νά τά πουλήσεις στην άγορά, άν δέν έχουν περάσει από τόν τελευταίο ψεκασμό τόσες ήμέρες όσες γράφουν οι οδηγίες τού κάθε φαρμάκου, γιατί κινδυνεύεις νά σκοτώσεις ανθρώπους.

ΑΓΡΟΤΗ, — Μή ξεχνάς ότι τά φυτοφάρμακα στα χέρια σου είναι ένα όπλο προστασίας τής παραγωγής σου, όταν τά χρησιμοποιείς σωστά, άν όμως δέν προσέξεις κινδυνεύεις νά σέ καταστρέψουν.

Γιά κάθε άμφιβολία και γιά νά πλουτίσεις τς γνώσεις σου γιά τά γεωργικά φάρμακα, συμβούλευσου τόν γεωπόνο τής περιοχής σου.

Άπό τήν Διεύθυνση Γεωργίας Ν. Ήρακλείου

Ο ΚΑΙΡΟΣ

Μέ μαγιάτικες μέρες τέλειωσε ό Φλεβάρης και συνεχίζεται και ό Μάρτης. Μιά μόνο διακοπή παρουσιάστηκε στίς 1, 2 και 3 του Μάρτη, που έξαφνικά ξεπάσα χιονιά. Όλη ή έπαρχία σκεπάστηκε μέ χιονιά, που έφτασαν μέχρι τήν παραλιακή ζώνη ένα περίπου χιλιόμετρο από τή θάλασσα.

Ή χιονιά κρίνεται εύνοική, γιατί έκτός από τó ότι θά ενισχύσει τά ύπόγεια νερά, θά έξολοθρευτούν και πολλά βλαβερά έντομα.

Ή βροχόπτωση μέχρι και τς 10 Μαρτίου είχε φτάσει τά 0,35.

ΟΙ ΑΡΡΩΣΤΙΕΣ ΤΗΣ ΕΛΙΑΣ

Έκτός από τή μαυρίλα, που πολλές ζημιές άρχισε νά κάνει τά τελευταία χρόνια και στα έλαιόδένδρα τής έπαρχίας μας, άλλη σοβαρή άρρώστια που συχνά παρουσιάζεται είναι ό φλοιοτρίθης τής έλιás. Για τήν καταπολέμησή του δίνουμε παρακάτω οδηγίες τής Διευθύνσεως Γεωργίας Ήρακλείου:

Ό φλοιοτρίθης είναι ένα μικρό έντομο που κόβει τά κλαδάκια τής έλιás που θά κάνουν καρπό τó χρόνο που μάς χερχεται και ζηραίνει τά ξηρότερα κλαδιά. Τά τελευταία χρόνια οι ζημιές από τόν φλοιοτρίθη είναι πάρα πολλές. Και όμως ό φλοιοτρίθης καταπολεμείται εύκολα και χωρίς έξοδα.

Γιά νά καταπολεμήσουμε τó φλοιοτρίθη πρέπει νά έφαρμόσουμε τά παρακάτω μέτρα:

1) Κατά τó κλάδεμα άφαιρούμε τά μισόξερα χονδρά ξύλα που έχουν προσβληθεί από φλοιοτρίθη (παρουσιάζουν τρύπες μέ πριονίδια).

2) Καλλιεργούμε μέ φροντίδα τά έλαιόδενδρά μας (λίπανση, κλάδεμα, ζιζάνια κ.λ.π.), γιατί στα καχεκτικά δένδρα πολλαπλασιάζεται ό φλοιοτρίθης.

3) Τó Φεβρουάριο, φτιάχνουμε δέματα από τά κλαδιά του κλαδεύματος ή άν δέν είναι χρονιά κλαδεύ-

ματος κόβουμε έπίτηδες κλαδιά και τά τοποθετούμε κάτω από τά έλαιόδένδρα για τς παγίδες γιά νά γεννήσει τά αυγά του.

Σ' αυτά τά κλαδιά - παγίδες τόν Φεβρουάριο - Μάρτιο θά κατέθουν νά γεννήσουν τά αυγά τους τά έντομα τού φλοιοτρίθη. Τότε τά βλέπουμε νά γεμίζουν τρύπες και πριονίδια.

Τά κλαδιά αυτά θά μένουν στόν έλαιώνα έως τόν Άπριλιο, όπότε από 1 - 15 Άπριλίου τά καίμε και μαζι μ' αυτά και τά έντομα που είναι μέσα στό ξύλο.

4) Όλα τά κλαδιά που μετά τó κλάδεμα τά μεταφέραμε στα σπύτια μας (καυσόξυλα, στύλοι κ.λ.π.) πρέπει νά τά ψεκάσουμε ή νά τά σκονίζουμε μέ έντομοκτόνα φάρμακα (Σεβίν μέ θειοντάν) μιá φορά μόλις δοϋμε τρύπες και πριονίδια έπάνω σ' αυτά και δεύτερη φορά τó τέλος Άπριλίου, όταν τά νεαρά έντομα θγαίνουν από τά ξύλα.

5) Σε περιπτώσεις μεγάλης προσβολής μπορούμε νά κάνουμε ένα ψεκασμό των δένδρων μέ έντομοκτόνα φάρμακα τó Μάιο, αλλά θά πρέπει νά συνεινηθούμε μέ τó Γεωπόνο τής Περιφέρειας μας γιά νά μάς πει πότε είναι ή κατάλληλη στιγμή νά ψεκάσουμε.

ΧΡΥΣΑΝΘΗ ΚΑΤΣΑΡΑΚΗ

ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΥ

Χειροϋργος — Όδοντίατρος

Πού μόνιμα έγκαταστάθηκε στό Ήράκλειο, δέχεται στό όδοντιατρείο τής, Μαλικοϋτή 4, τηλέφωνο 224.378, άπέναντι στό ξενοδοχείο «Άτλαντίς» από 9 π.μ. μέχρι 1 μ.μ. και τούς άσφαλισμένους του Ι.Κ.Α. στα Ιατρεία του Ίδρύματος από 3-7 μ.μ.

ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΑΡΧΙΑ ΒΙΑΝΝΟΥ

Σύμφωνα μέ τó Περιφερειακό Πρόγραμμα Άναπτυξιακών Έργων τής Νομαρχίας Ήρακλείου γιά τó 1977, στην Έπαρχία Βιάννου θά διατεθούν:

Α' ΓΙΑ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑΚΑ ΕΡΓΑ:

1. Δρόμος Άμιρά — Άρβη 2.200.000 δρχ.
2. Άγροτικός δρόμος Κερατόκαμπος — Δέρματος — Τσοϋτσουρος 1.000.000 δρχ.
3. Άγροτικός Δρόμος Άρβη — Λατόμια — Φαφάγγος 600.000 δρχ.
4. Άγροτικός δρόμος από νότιο όδικο άξονα πρós Λουτράκι 800.000 δρχ.

Β' ΥΔΡΕΥΣΗ —

ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗ — ΑΡΔΕΥΣΗ

1. Άξιοποίηση γεωτρήσεως έσωτερικού δικτύου στην Κοινότητα Χόνδρου 400.000 δρχ.
2. Άνóρυξη γεωτρήσεως στην Κοινότητα Άγ. Βασιλείου 300.000 δρχ.
3. Άποπεράτωση άξιοποίησης τής γεωτρήσεως Κάτω Βιάννου 400.000 δρχ.
4. Άξιοποίηση φράγματος Άνω Βιάννου — Χόνδρου (άρδευτικό) 1.500.000 δρχ.
5. Άρδευτικοί άγωγοί στην Κοινότητα Άνω Βιάννου 800.000 δρχ.
6. Άρδευτικό έργο Άρβης

(Κοινότητα Άμιρά) 340.000 δρχ.

7. Άρδευτικός άγωγός Κοινότητας Πεϋκου 500.000 δρχ.

8. Άρδευτικός άγωγός Κοινότητας Κεφαλοβρυσίου 580.000 δρχ.

9. Άρδευτικός άγωγός Κοινότητας Άγ. Βασιλείου Βιάννου 530.000 δρχ.

Μέ τά παραπάνω ποσά δέν καλύπτονται καθόλου οι άνάγκες τής Έπαρχίας. Ούτε γιά τούς δρόμους, ούτε γιά τήν ύδρευση και άρδευση. Οι δρόμοι σέ όλα τά χωριά χρειάζονται συντήρηση, ενώ άπαιτείται ή διάνοιξη νέων, όπως έχουν γράψει τά Β.Ν. στα περασμένα τά φύλλα. Οι γεωτρήσεις τής Βιάννου μένουν και πάλι άνεκμετάλλευτες, άφού ούτε μιá δραχμή, όπως φαίνεται από τόν παραπάνω πίνακα, δέν έχει διατεθεί. Άλλά και σέ πολλά άλλα σημεία τής έπαρχίας θά πρεπε νά έχουν μπει στό πρόγραμμα του 1977 νέες γεωτρήσεις.

Όστόσο οι Κοινότητες, στίς όποιες έχουν διατεθεί έστω και τά λίγα πιό πάνω ποσά, θά πρέπει νά φροντίσουν γιά τή έγκαιρη απορρόφηση και άξιοποίηση τους. Νά ξεπεραστούν στα γρήγορα οι άναγκαίες διαδικασίες, γιά νά μη φτάσουμε στό τέλος του χρόνου και χαθούν ως άχρησιμοποίητα.